Satakunnan hyvinvointialue

Lausunto

12.05.2026

Asia: VN/6094/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta (uhka-arvio)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit oma-aloitteisesta tiedonluovutusoikeudesta.

-

Kommentit oma-aloitteisesta tiedonluovutusvelvollisuudesta.

Satakunnan hyvinvointialue pitää kannatettavana esitystä siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajalla tai sen tehtäviä suorittavalla henkilöllä olisi tietyissä tilanteissa velvollisuus salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoittaa oma-aloitteisesti poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot. Kuitenkin on huomioitavaa, että samalla tämä merkitsisi myös merkittävää poikkeusta asiakas- ja potilassalaisuuden keskeisiin periaatteisiin. Uusi ilmoitusvelvollisuus lisännee esityksessä tarkoitettuja ilmoituksia poliisille, ja tämä voi lisätä ilmoitustilanteisiin liittyviä uhkatilanteita sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Kommentit poliisin pyynnöstä tapahtuvasta tiedonluovutuksesta.

Satakunnan hyvinvointialue katsoo, että poliisin yksilöityyn tietopyyntöön perustuva tiedonluovutus on oikeusturvan näkökulmasta tarkkarajaisempi menettely kuin oma-aloitteinen tiedonluovutus. Kuitenkin myös poliisin pyynnöstä tapahtuvan tiedonluovutuksen osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä. Laissa tulisi selkeästi määritellä, millä edellytyksillä ja mitä tietoja voidaan luovuttaa, ja missä tilanteissa tietojen luovuttaminen katsotaan välttämättömäksi. Lisäksi tulee huomioida yhdenmukaiset tietosuoja- ja tietoturvavaatimukset.

Kommentit oikeudesta ilmoittaa työntekijään kohdistuneesta epäillystä rikoksesta.

Satakunnan hyvinvointialue kannattaa ehdotusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien oikeudesta ilmoittaa poliisille työntekijäänsä kohdistuneesta rikosepäilystä työntekijän pyynnöstä. Katsomme, että lakiehdotuksella voitaisiin edistää sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöihin kohdistuneet rikosepäilyt tulisivat kattavammin ilmoitetuksi, kun ilmoituksen tekeminen mahdollistettaisiin lakimuutoksella työnantajalle. Ilmoitettavien tietojen rajaaminen

välttämättömiin on mielestämme perusteltua. Satakunnan hyvinvointialue pitää uhka-arvioon liittyvää sääntelymuutosta tarpeellisena. Pidämme myönteisenä, että esityksessä on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön lisääntyneen riskin joutua väkivallan ja vakavien uhkatilanteiden kohteeksi.

Muut kommentit.

Lakiesitys edellyttää uutta osaamista ja osaamisen vahvistamista. Katsomme, että esityksessä ehdotettu ilmoitusvelvollisuus vaatii suuren määrän koulutusvaroja henkilöstön kouluttamiseksi. Lisäksi esityksessä ei ole arvioitu mahdollisia negatiivisia seurauksia sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle.

Mäkiranta Tero
Satakunnan hyvinvointialue

Lilja Susanna
Satakunnan hyvinvointialue - Lausunnon valmistelija: Janica Joutulainen, juristi